

МЕТОДИКА ОЦІНКИ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ

Студ. Туровська М.Ю.
Наук. керівник доц. Власюк Т.М.
Київський національний університет технологій та дизайну

Питання відображення інформації щодо основних засобів є на часі у зв'язку з потребою отримати власниками, кредиторами й інвесторами, як вітчизняними так і закордонними, оперативної та достовірної інформації про їх стан, рух, оновлення та ефективність використання. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби, а також розкриття інформації про них у фінансовій звітності регулює Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби».

Облік основних засобів у натуральному виразі дозволяє здійснювати планування та аналіз їх використання, визначати виробничу потужність підприємства і виявляти ступінь ефективності використання виробничих площ.

Облік основних засобів в грошовому виразі є необхідним для визначення їх вартості, динаміки і структури – в цілому і за групами для характеристики процесу відтворення основних засобів і нарахування амортизації, для розрахунку і аналізу показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств.

Оцінка основних засобів (ОЗ) – це грошове вираження їх вартості, яка необхідна для правильного визначення загального обсягу основних засобів, їх динаміки і структури, розрахунку економічних показників господарської діяльності підприємства за певний період. Визначення первісної вартості об'єкту основних засобів залежить від способу їх надходження на підприємство (табл. 1).

Таблиця 1. Формування первісної вартості основних засобів

Надходження основних засобів	Формування первісної вартості
Придбані підприємством за грошові кошти	Витрати на придбання
Придбані підприємством за рахунок кредитів банку	Витрати на придбання, але без урахування витрат на сплату відсотків за кредит банку
Отримані підприємством безоплатно	Справедлива вартість на дату отримання
Внесені до статутного капіталу підприємства	Погоджена засновниками (учасниками) підприємства їх справедлива вартість
Створені підприємством власними силами	Сума прямих і накладних витрат, пов'язаних створенням активу
Зараховані підприємством з виготовленої продукції, товарів тощо	Собівартість активу, яка визначається згідно П(С)БО 9 «Запаси» та 16 «Витрати»
Отримані підприємством у результаті обміну на подібний об'єкт	Залишкова вартість переданого об'єкту. Якщо залишкова вартість переданого об'єкту перевищує його справедливу вартість, то первісну вартість об'єкту основних засобів буде справедлива вартість переданого об'єкту включенням різниці до витрат звітного періоду
Отримані підприємством у результаті обміну на неподібний об'єкт основних засобів або інший актив	Справедлива вартість переданого об'єкту збільшена на суму грошових коштів або їх еквівалентів, що була передана (отримана) під час обміну

Помилки, які можуть бути допущені при визначенні вартості основних засобів, створюють неточне та неправдиве враження у власників підприємства стосовно величини основного капіталу, призводять до необ'єктивної оцінки стану основних засобів з використанням системи показників, невірному нарахування суми амортизації, а також недостовірної оцінки ефективності використання основних засобів підприємства. Наслідками цього можуть бути прийняття помилкових рішень щодо стратегії ведення бізнесу, а також реальної оцінки стану підприємства.